

Nieuwsbrief 3 mei 2024

In deze Nieuwsbrief:

Internationale dag van de persvrijheid 3 mei

- Passages uit de persvrijheidsindex
- Jan Keulen: Slachtpartij van journalisten in Gaza moet stoppen

1 mei

- Impressieverslag door nieuw lid Ellen van onze werkgroep
- Aftermovie 1 mei

Onderaan herplaatst wegens onvolledige afdruk in vorig nummer:

- 1 mei verklaring PGFTU

Persvrijheidsindex:

Palestijnse Gebieden waren dodelijkste plek voor journalisten

Het Midden-Oosten en Noord-Afrika scoren als regio het slechtst op de persvrijheidsindex, gevolgd door Azië (exclusief West-Azië). In de eerstgenoemde regio is Qatar (plek 84 van de 180) het enige land waar de situatie niet 'slecht' of 'zeer slecht' is. Azië bevat vijf landen uit de top tien van gevaarlijkste landen voor journalisten, zoals China (172) en Vietnam (174). *(hieronder meer)*

Slachtpartij van journalisten in Gaza moet stoppen Jan Keulen

Er vindt een slachtpartij plaats onder de journalisten in Gaza.

Volgens [Reporters Without Borders \(RSF\)](#) staat de macabere teller sinds het begin van de oorlog in oktober inmiddels op 105. In overgrote meerderheid zijn de slachtoffers Palestijnse journalisten, die van binnenuit verslag deden van de luchtbombardementen, beschietingen en grootscheepse verwoestingen. *(hieronder meer)*

Dag van de arbeid in het Martin Luther Kingpark in Amsterdam. Werkgroep Mondiaal FNV

Op de dag van de arbeid komen FNV leden al van oudsher samen. Het is een goed samenzijn, waar mensen elkaar weer terug zien en waar ook als je nieuw bent, je meteen je thuis voelt. 'Solidariteit' en 'we doen het samen' was zichtbaar en voelbaar. *(hieronder meer)*

Aftermovie

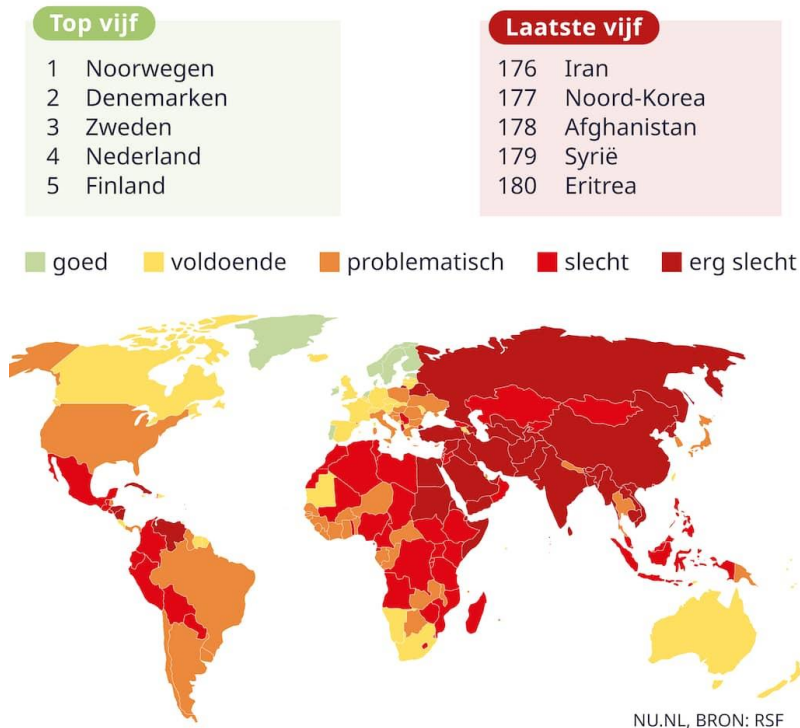
https://www.youtube.com/watch?v=ewSclhh_KFk&t=16s

Uit de Persvrijheidsindex (wordt jaarlijks samengesteld op 3 mei):

Nederland is gestegen van plek zes naar plek vier op de jaarlijkse persvrijheidsindex van Verslaggevers zonder Grenzen (RSF). Dat klinkt als goed nieuws, maar de stijging is meer te danken aan de verslechtering van de wereldwijde persvrijheid dan aan verbeteringen in ons land.

Persvrijheid wereldwijd

Noorwegen is erin geslaagd zijn positie als wereldwijde nummer één [op de index](#) vast te houden.

Behalve die koploper liggen alle landen waar de persvrijheid wordt beoordeeld als 'goed' in de EU. Ierland moest zijn toppositie onder de EU-lidstaten afstaan aan Denemarken en zakte naar plek acht, na juridische intimidatie van de pers door politici.

Voor Nederland is een toename van 0,73 punten op de totaalscore voldoende om twee plekken hoger uit te komen dan in 2023. De verschillen in de hoogste regionen van de ranglijst zijn daar klein genoeg voor. Daarmee heeft ons land de plek terug die het innam in 2021, kort voor de moord op Peter R. de Vries. Nederland zakte daarna naar plek 28.

Palestijnse Gebieden waren dodelijkste plek voor journalisten

Het Midden-Oosten en Noord-Afrika scoren als regio het slechtst op de persvrijheidsindex, gevolgd door Azië (exclusief West-Azië). In de eerstgenoemde regio is Qatar (plek 84 van de 180) het enige land waar de situatie niet 'slecht' of 'zeer slecht' is. Azië bevat vijf landen uit de top tien van gevaarlijkste landen voor journalisten, zoals China (172) en Vietnam (174).

In Sub-Sahara-Afrika kleurt 8 procent van de landen rood, een verdubbeling ten opzichte van 2023. Het slechtst scorende land op de ranglijst is Eritrea (180), waar journalisten volkomen straffeloos kunnen worden opgejaagd. Tussen Eritrea en het tweede slechtst scorende land, Syrië (179), zit wat dat betreft niet veel verschil.

Gaza en de bezette Westelijke Jordaanoever waren vorig jaar de dodelijkste plekken voor journalisten. "Meer dan honderd Palestijnse journalisten zijn gedood door de Israëlische strijdkrachten, van wie zeker 22 op dat moment aan het werk waren", schrijft RSF. De Palestijnse Gebieden staan op plek 157 van de 180 in de index, Israël op plek 101.

De Oekraïneoorlog klinkt ook door op de internationale persvrijheidsranglijst. Een flinke toename van repressie in Rusland (plek 162) vindt navolging in andere landen binnen de Russische invloedssfeer, zoals Belarus (167) en Azerbeidzjan (164). Oekraïne (61) is achttien plekken gestegen ten opzichte van vorig jaar, omdat er minder journalisten omkwamen en het politieke klimaat is verbeterd.

Slachtpartij van journalisten in Gaza moet stoppen

[April 11, 2024](#) Jan Keulen

Er vindt een slachtpartij plaats onder de journalisten in Gaza.

Volgens [Reporters Without Borders \(RSF\)](#) staat de macabere teller sinds het begin van de oorlog in oktober inmiddels op 105. In overgrote meerderheid zijn de slachtoffers Palestijnse journalisten, die van binnenuit verslag deden van de luchtbombardementen, beschietingen en grootscheepse verwoestingen.

Ter vergelijking: in Ukraine kwamen sinds 2014 nog geen 20 journalisten om het leven. Conflicten in het Midden-Oosten zijn altijd al levensgevaarlijk geweest voor journalisten. Westerse correspondenten werden ontvoerd en vermoord, Arabische journalisten gevangengezet en erger, maar 'Gaza' is exceptioneel. Er is alleen directe berichtgeving van binnenuit. De Palestijnse verslaggevers, de 'ogen en de oren' van de wereld, zijn tevens potentiële doelwitten en slachtoffers van het geweld.

Eind maart wijdde NRC een indrukwekkend dossier van meer dan drie pagina's aan de dood van journalisten in Gaza. Ook organisaties als de [International Federation of Journalists](#), RSF en het [Committee for the Protection of Journalists](#) hebben het grote aantal journalistieke slachtoffers uitvoerig gedocumenteerd.

De feiten zijn bekend maar de internationale gemeenschap is angstvallig stil.

Hoe anders was dat toen op 1 april zeven internationale hulpverleners werden gedood bij drie opeenvolgende Israëlische droneaanvallen. Drie Britten, een Australische, een Pool, een Amerikaan en een Palestijn verloren hun leven. De internationale verontwaardiging was groot. Van verschillende kanten werd een onafhankelijk onderzoek geëist. Het Israëlische legeroptreden van eerst schieten en daarna pas vragen stellen werd -terecht- door vriend en vijand scherp bekritiseerd.

Hoe zou de internationale gemeenschap hebben gereageerd als drie Britse, een Australische, Amerikaanse en Poolse journalist op één dag zouden zijn doodgeschoten door het Israëlische leger?

Maar er bevinden zich geen buitenlandse journalisten in Gaza. Israël laat geen media toe tot het gebied, behalve in een paar uitzonderlijke situaties, *embedded* met het Israëlische leger. Praktisch alle beelden, alle verhalen van de oorlog komen tot ons via Palestijnse journalisten.

In de periode 2011-'14 leerde ik, als directeur van het Doha Center for Media Freedom met een geaffilieerd trainingscentrum in Gaza, veel van hen kennen. Met een arbeidsmarkt die de vaak goed opgeleide jongeren weinig kansen biedt, maar met een overvloed aan nieuws, was journalistiek in Gaza een populair beroep. Ondanks de Israëlisch-Egyptische blokkade konden journalistieke producten -video, foto's en geschreven tekst- gemakkelijk online geëxporteerd worden naar de Arabische en internationale media. Gaza werd de afgelopen decennia, ondanks en dankzij alle ellende, een onwaarschijnlijke journalistieke hub.

Dat Israël dit ook al voor 7 oktober met lede ogen toezag blijkt onder andere uit de totale verwoesting in mei 2021 van het twaalf verdiepingen tellende Al-Jalaa gebouw in Gaza Stad. In deze torenflat bevonden zich de kantoren van Al Jazeera, het Amerikaanse persbureau AP, de trainingsfaciliteiten van het Doha Center en andere mediaorganisaties. Israëls rechtvaardiging om het gebouw met de grond gelijk te maken was dat de inlichtingendienst van Hamas er zou huizen, maar dit is nooit door onafhankelijke bronnen bevestigd.

Verslag doen uit het oorlogsgebied van Gaza is niet alleen levensgevaarlijk voor de journalisten en hun familieleden, er heerst ook een gevoel van plicht om de wereld te informeren over de verschrikkingen van de oorlog en het vaak slecht begrepen lot van de Palestijnse bevolking in Gaza. "We voelden dat het onze taak was de hele wereld van informatie te voorzien," zegt Ola Zaanoun, werkzaam voor RSF en een van de weinige journalisten die uit het gebied geëvacueerd kon worden naar Doha.

De offers die voor dat meer dan alleen professionele plichtsgevoel moeten worden gebracht zijn enorm. Ola's man Adel Zaanoun, correspondent voor AFP en mijn vroegere collega bij het Doha Center, is nog steeds dagelijks aan het werk in Gaza. "Op een dag was er een luchtaanval, heel dichtbij," vertelde hij. "Verschillende collega's kwamen daarbij om het leven. Stel je voor dat je je collega's, je vrienden voor je ogen ziet doodgaan. Stel je voor dat je gewekt wordt door een enorm bombardement, dat je lichaamsdelen alle kanten op ziet vliegen, de tent boven je hoofd instort in en je bedolven wordt door zand en stof."

Het Israëlische leger heeft mediaorganisaties als AFP geïnformeerd dat de veiligheid van haar journalisten niet kan worden gegarandeerd. Dat is dan nog een vriendelijke versie van de communicatie tussen de Palestijnse journalisten ter plekke en het leger. In november kreeg Al Jazeera journalist Anas Sherif verschillende telefoontjes van Israëlische officieren met de aanzegging dat hij direct moest ophouden met zijn verslaggeving uit het noorden van Gaza.

Sherif meldde de dreigementen aan zijn werkgevers [aldus het *Committee for the Protection of Journalists*](#). Het kon niet voorkomen dat het ouderlijk huis van Sherif in Jabalia enkele weken later getroffen werd door een luchtbombardement, waarbij zijn vader om het leven kwam.

In sommige gevallen wordt de vrees familieleden te verliezen en de dagelijkse druk van de oorlog sommige journalisten te veel. Een persfotograaf die dringend Gaza uit wilde om op adem te komen en in december een beroep deed op het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken om hem te helpen Gaza te verlaten, kreeg nul op rekest. Dit ondanks het feit dat hij directe familieleden in Nederland heeft en de NVJ het ministerie over zijn zaak uitvoerig informeerde.

Zolang bondgenoten van Israël, zoals Nederland, niet kunnen bewerkstelligen dat Israël zich aan zijn internationale plicht houdt om journalisten te beschermen, zouden in ieder geval collega's die geëvacueerd willen worden, geholpen moeten worden. Nederland speelt een actieve rol in de *Global Media Freedom Coalition*, een groep van 50 lidstaten die zeggen op te komen voor persvrijheid, wereldwijd. Na meer dan een half jaar verlies en pijn van de journalisten in Gaza is het tijd dat de goedbetaalde diplomaten en politici wakker worden.

De statistieken zijn schokkend: elke twee dagen gemiddeld minstens één gedode journalist. Terwijl ik dit stukje tik zie ik opnieuw een alarmerend bericht. Journalist Bayan Abusultan, met meer dan 221.000 volgers op Instagram, is spoorloos verdwenen. Meer dan een week is ze niet meer gesignaleerd. Het laatst was ze gezien op 19 maart, gearresteerd door de Israëlische troepen tijdens de belegering van het Al-Shifa ziekenhuis. RSF krijgt geen antwoord op de vraag aan de Israëli's om licht te werpen op Bayan's verblijfplaats.

Toen ik dit bericht las was ik eerlijk gezegd bang dat Bayan's naam toegevoegd zou worden aan de lange lijst van gedode journalisten. Tot 29 maart. Bayan laat van haar horen met een tweet bestaande uit twee woorden: *I survived*. Ik haal opgelucht adem. Maar de volgende dag lees ik weer een bericht van haar op sociale media. Ze was erbij toen haar ouders haar broer en 'hun enige zoon in hun armen sloten en toekeken toen hij overleed'.

Goed nieuws uit Gaza laat voorlopig nog wel even op zich wachten, ook voor degenen die het overleven.

Dag van de arbeid in het Martin Luther Kingpark in Amsterdam. Werkgroep Mondiaal FNV

Op de dag van de arbeid komen FNV leden al van oudsher samen. Het is een goed samenzijn, waar mensen elkaar weer terug zien en waar ook als je nieuw bent, je meteen je thuis voelt. 'Solidariteit' en 'we doen het samen' was zichtbaar en voelbaar.

Een man uit de Iran, die een praatje kwam maken bij onze stand was al jaren lid, en hier op dit festival voelde hij zich welkom vertelde hij.

Een ouder echtpaar was benieuwd wat we deden en man merkte op dat iets doen voor landen ver weg vanzelfsprekend is, maar dat mee helpen, op zijn leeftijd (bijna 80) hem te veel werd.

En de mensen van Mondiaal FNV Amsterdam waren er ook. Precies een week geleden hadden de vrijwilligers van Mondiaal FNV Groningen, hen ontmoet in het vakbondshuis in Groningen. Erg leuk om ze zo snel al terug te zien ook al hadden we niet zoveel tijd om bij te praten. Want er kwamen gelukkig steeds mensen met vragen of mensen waren geïnteresseerd.

Wat was het mooi om te ervaren dat er zoveel betrokkenheid is op de werknemers uit landen zoals Zimbabwe, Zambia of het Midden Oosten en dat zij er als vanzelfsprekend bij horen. Het kan ook niet anders, solidariteit gaat over verbondenheid en betrokkenheid bij alle mensen op de aarde. Wij zijn hier in Nederland niet op onszelf maar verbonden met werknemers op plaatsen, waar ze de spullen maken die wij hier kopen zoals kleding of andere luxe artikelen. Wij willen geen kleding dragen die gemaakt is door kinderen die leven in armoede en daar kunnen we hier wat aan doen.

Het was heel erg fijn om te ervaren dat dit leeft bij mensen die dit FNV festival bezoeken

Oproep tot actie van de Palestijnse Algemene Federatie van Vakbonden - Gazastrook

Op deze Dag van de Arbeid en Nakba-dag doen wij, de Palestijnse Algemene Federatie van Vakbonden - Gaza, een dringend beroep op onze broeders en zusters in de internationale vakbeweging om een standpunt in te nemen in solidariteit met Palestina door ons te steunen in collectieve actie om business as usual te verstoren. We vragen jullie om de status quo op jullie werkplekken en in jullie gemeenschappen aan te vechten, door te weigeren geweld tegen Palestijnen te steunen. Verhef je stem en onderneem actie om de handelsstroom te verstoren die Israël's militaire bezetting en uitbuiting van Palestijnse arbeiders in stand houdt.

Onze mensen, vooral die in Gaza, ondergaan onuitsprekelijke wreedheden - Israël's meedogenloze genocidale bombardementen, uithongeringspolitiek, gedwongen verplaatsing en landconfiscatie zijn wereldwijd uitgezonden. Deze wreedheden vormen een verergering van de jarenlange wrede belegering en militaire bezetting die onze werkomstandigheden hebben gedecimeerd. Israël's genocidale oorlog tegen de Gazastrook is geen uitzondering, maar een voortzetting van onze voortdurende Nakba uit 1948 en een kenmerk van het Israëlische nederzettingen-kolonialisme.

Palestijnse arbeiders zijn altijd de ruggengraat geweest van de Palestijnse strijd voor vrijheid en rechtvaardigheid. De doelbewuste aanvallen van Israël op vakbondsfaciliteiten, waaronder het hoofdkantoor van de Palestijnse Algemene Federatie van Vakbonden in Gaza, samen met al onze kantoren, vormen een flagrante aanval op de bestaansmiddelen van Palestijnse arbeiders. Ondanks deze niet aflatende aanval blijven we onze gemeenschappen beschermen, kinderen onderwijzen in geïmproviseerde tenten, het nieuws naar buiten brengen, gewonden verzorgen en voedseldistributie organiseren. Als Palestijnse arbeiders zetten we ons in om sterk te staan voor onze gemeenschappen.

Op deze 1 mei-dag en Nakba Dag, terwijl regeringen hun ogen blijven sluiten, putten we uit de lange traditie van vakbondsinternationalisme en richten we ons rechtstreeks tot jullie: **we dringen er bij jullie op aan om solidair te zijn met onze strijd en resoluut actie te ondernemen om de ontelbare martelaren en de uiteengerukte families te eren en druk uit te oefenen voor een vrij Palestina.**

Collega's, in het bijzonder die in de wapen- en transportsector, we vragen jullie om te overwegen dat jullie levensonderhoud niet gebaseerd mag zijn op de vernietiging van ons thuisland en onze levens. Hoewel we maar al te goed weten hoe belangrijk fatsoenlijke banen zijn, dringen we er bij jullie op aan om na te denken over de producten die jullie maken en vervoeren en waar ze uiteindelijk worden ingezet. Fatsoenlijke werkgelegenheid mag nooit ten koste gaan van talloze Palestijnse levens.

Als degenen die direct getroffen worden door wapens die internationaal geproduceerd en vervoerd worden, vragen we jullie simpelweg om het principe te omarmen dat een onrecht tegen één verwonding echt een onrecht tegen allen is.

Door de geschiedenis heen hebben arbeiders zich dapper verzet tegen onderdrukkende regimes. We hebben geweigerd om goederen te verhandelen uit Zuid-Afrika, waar de apartheid heerste, en fabrieksarbeiders hebben de productie van wapens voor dictaturen als het Chileense Pinochet afgewezen. Terwijl het dodental onder de Palestijnen blijft stijgen, vragen we jullie op 1 mei en terwijl we stilstaan bij het feit dat het 76 jaar geleden is dat Palestina werd gekoloniseerd en meer dan 750.000 Palestijnen van hun land werden verdreven tijdens de *Nakba* (Catastrofe) van 1948, om achter ons te staan - en laten we er samen naar streven om economieën op te bouwen die geworteld zijn in rechtvaardigheid en niet in vernietiging.

Sta achter ons als we eisen dat er een einde komt aan Israël's genocide en belegering van Gaza.

Sta achter ons als we onze rechten opeisen als arbeiders voor een fatsoenlijk bestaan, vrij van koloniaal kolonialisme en militaire bezetting.

Hier zijn enkele acties die je kunt ondernemen op deze Dag van de Arbeid (1 mei 2024) en Nakba Dag (15 mei 2024):

1. Weiger goederen te verhandelen die afkomstig zijn uit of bestemd zijn voor Israël.
2. Organiseer een werkonderbreking of vertraging.
3. Houd voorlichtingsbijeenkomsten binnen je vakbond om de Palestijnse strijd te bespreken.
4. Verspreid informatieve flyers, pamfletten of nieuwsbrieven op je werkplek om collega's voor te lichten en middelen voor actie aan te reiken.
5. Laat een petitie rondgaan onder collega's die oproepen tot specifieke acties of beleidsveranderingen, zoals het afstoten van pensioenfondsen van bedrijven die medeplichtig zijn aan de bezetting of het invoeren van boycotmaatregelen tegen bedrijven die medeplichtig zijn aan de bezetting.

Nu is het tijd voor moedige solidariteit onder leiding van werknemers!

Lang leve de internationale solidariteit met Palestijnse arbeiders in hun strijd voor terugkeer en bevrijding!